

90 ГОДИНИ ССБ Поздравително писмо

Уважаеми г-н Васил Долапчиев,

Бих желала да се възползвам от възможността да изкажа на Вас и Вашите членове моите поздравления във връзка с 90-ата годишнина от създаването на Съюза на слепите в България.

Организация, която създава, поддържа членството и успява да направи по-добър живота на своите членове в такъв дълъг период от време трябва да празнува подобно постижение.

Аз вярвам, че плановете Ви за отбелязването на това голямо събитие, отразяващи миналото и плановете за бъдещето, ще вървят добре и занапред.

Приемете моите най-добри пожелания за всички Вас в България и Ви желая прекрасни няколко месеца на тържества по повод Вашия голям празник.

С уважение,

Мариан ДАЯМЪНТ,

президент на Световния съюз на слепите и

главен мениджър "Международни връзки" при "Вижън" - Австралия

Още един щрих

Повод да напиша тези редове е статията на Генко Изворски "Памет за историята" от бр. 7-8/2011 на сп. "Зари". Той пише за "забравените имена". Аз искам да напиша и за по-забравените от забравените, за някои и от неговия край. И ако някой някога реши да пише за делото на слепите в Шуменско, нека си спомни и за тях.

През периода 1962-65 г. бях председател на РСО във Варна. Тогава във Варненски район влизаха окръзите Варненски, Бургаски, Добрички, Шуменски и Търговишки. В Шуменски окръг имаше две първични организации, тогава така се наричаха ТСО - в Шумен и в Нови Пазар.

Учредител и пръв председател на организацията в Шумен беше бай Стоян Бабаитов от село Кочеве - един от ранните възпитаници на Института за слепи в София. Преписвач на брайлови книги, знаеше перфектно есперанто, имаше малка книжарничка - човек с висока култура за неговото поколение.

Разказаха ми, че обикалял селата, за да търси и организира слепите. Познавахме се лично - тих човек. Понякога ми пишеше писма. Той номерираше всичките си написани писма. Спомням си последното писмо, което получих. Имаше някакъв голям 4-цифрен номер, молеше ме да му намеря ръчен брайлов часовник. За съжаление не можах да изпълня молбата му. Знаех, че има голям архив. Когато чух, че е починал, предложих на Дарин Тодоров от Шумен да му прегледа архива, защото бях сигурен, че там ще има ценни неща.

Марин успя да отиде за един ден и намери броеве от сп. "Вестител", което дотогава се считаше за загубено, и от сп. "Съдба". Броевете от "Вестител" се съхраняват в Национално читалище "Луи Брайл". Човекът, при когото бил архивът, намекнал, че ще го даде срещу някаква сума. Но тъй като нямаше

пари за по-дълга командировка на Марин и за откупуване на архива...

Бай Стоян беше на възраст и трябваше да се избере по-млад човек. Избраха Годор Ценов от село Макак, сега квартал на Шумен. Интелигентен, активен човек, който съживи организацията, създаде архив, увеличи членския състав. Сътрудник беше синът му - младо момче, което за съжаление почина от рак. Тогава се обединиха и двете организации - Шумен и Нови Пазар. По това време социалният инспектор в община Шумен, не помня името му, мисля, че фамилията му беше Кръстев, но помня, че беше човек, който се отнасяше с голямо разбиране към проблемите на слепите, помагаше много. Спомням си такъв случай. Трябваше да има събрание. Отидох, а няма никой, отидох при инспектора, разказах му за случилото се и той веднага предложи: "Не се безпокой, Макак е съвсем близо, ще ти намеря кола. Отиди да видиш какво се е случило". Оказа се, че председателят е болен, а сътрудникът не е там, за да ни съобщи. В селото имаше три жени членки на съюза, събрахме се при кметския пълномощник и проведохме дълъг и полезен разговор.

Янко Пенев беше председателят на новопазарската организация - скромен, тих човек, сътрудник беше съпругата му. Организацията беше малка, членовете бяха от селата, на събрания идваха по няколко човека и те се провеждаха в дома на председателя. Домакините винаги ги посрещаха не като на събрание, а като на гости.

И един пример още. Първ председател на организацията в Добрич беше бай Златан Великов. С едно сандъче през рамо продаваше ластик, игли и копчета на площада, на пазара, на автогарата, на ханищата, интересуваше се, търсеше слепи. Като нямаше кой да му напише писмо, отиваше в някой хан, намираще човек от селото и му поръчваше: "Кажете на еди-кого си еди-какви си!" - и завършваше - "Ама да не забравиш!". А мъжът отсреща: "И друг път си ми поръчвал, бай Злате. Забравял ли съм?". Стискат си ръцете и съобщението заминава. През 1959 г. с бай Злати бяхме първите делегати от Добрич на съюзен конгрес. След Злати Великов председател на организацията беше Симеон Димитров от село Рилци, сега квартал на Добрич. Един изключително активен и находчив човек. Наред с другото той търсеше и поддържаше активни връзки с местните органи на властта. Фактически още тогава той направи организацията обществена, с авторитет в града.

За тези и за много други като тях говоря, скромни труженици по места, които всеотдайно са работели и без хонорари, и това, което са извършвали, не е било задължение, а човешки дълг. Затова да си спомним за тях с признателност в юбилейната година на ССБ, в чиито основи са заложени частици от техния ентузиазъм и безкористен труд.

Владимир ЖЕЛЕВ

АБОНИРАЙТЕ СЕ Уважаеми читатели,

Започна абонаментната кампания за изданията на ССБ за 2012 година.

За да направите своя абонамент, вие можете да се обърнете за съдействие към председателите на РСО и ТСО.

Абонаментната кампания за 2012 година ще продължи до 15 декември!

Абонаментът за списание "Зари" на зрящо става само в пощенските станции. Каталожният номер на сп. "Зари" е 1322. Абонаментът за цялата година е 6 лева. Краен срок - 15 декември 2011 г.!

През 2012 г. ще излизат следните брайлови списания:

"Зари" - 12 книжки, цена - 6 лв.
"Кръгозор" - 12 книжки по 30 хил. знака, цена - 4.80 лв.
"Спортен преглед" - 12 кн. по 30 хил. знака, цена - 4.80 лв.
"Женски свят" - 6 книжки по 60 хил. знака, цена - 4.80 лв.
"Вариант" - 6 книжки по 30 хил. знака, цена - 2.40 лв.
"Светулка" - 6 книжки по 60 хил. знака, цена - 4.80 лв.
"Минерва" - 6 книжки по 60 хил. знака, цена - 4.80 лв.

През 2012 г. дискът с говорещите списания "Знание", "Съвременност", "Домашен съветник", "Литературен калейдоскоп" и "Зари" ще излиза всеки месец. Информацията на диска ще е в обем средно около 18 часа. Годишният абонамент е 8 лева за 12 броя CD.

Моля, включете се в списъците за абонамент при председателите на РСО и ТСО или ни изпратете писмо за индивидуалния ви абонамент, което да съдържа трите ви имена и пълния ви адрес, както и имената на списанията, за които желаете да се абонирате.

Парите за брайловите издания и за диска с говорещите списания можете да преведете на банковата сметка на Съюза на слепите в България - СЖ "Експресбанк" АД, клон София, банкова сметка - BG15TTBB94001521039947, банков код - TTBBBG22.

Сумите могат да се внасят и директно в касата на ССБ в сградата на ЦУ.

Писмата, списъците с абонатите за брайловите и говорещите списания - имената и адресите, както и номерата на квитанциите, изпращайте на адрес:

**1309 София, ул. "Найчо Цанов" № 172,
до редакцията на сп. "Зари".**

Краен срок - 15 декември!

Уважаеми читатели,

Започна и абонаментът за книги на CD за 2012 година.

Абонаментът за полугодие е 15 лв. за 15 диска, а за цялата година - 25 лв. за 30 диска.

Парите за абонамент можете да преведете на банковата сметка на Съюза на слепите в България - СЖ "Експресбанк" АД, клон София, банкова сметка - BG15TTBB94001521039947, банков код - TTBBBG22.

Сумите могат да се внасят и директно в касата на ССБ в сградата на ЦУ.

Имената и адресите, както и номерата на квитанциите, изпращайте на адрес:

**1309 София, ул. "Найчо Цанов" № 172,
до Централната фонобиблиотека на ССБ.**

Телефон за справки: 02/ 812 70 44.

Краен срок за абонамент - 15 януари 2012 г.

И през 2012 г. Звукозаписното студио ще ви предоставя услугата сами да избирате предпочитаните от вас книги. Цената за CD с избрани от вас произведения е 3 лева, като желаещият заявява кои точно книги да му бъдат записани. Тази услуга се предлага в течение на цялата година и не е обвързана с абонамент.

ИЗ ЖИВОТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ Добрич

Участие на хора с увреждания във фолклорния събор "Текето"

Стана хубава традиция всяка година, когато Православната църква почита паметта на светия пророк Илия, в местността "Текето" - община Крушари, да се провежда събор на народното творчество. Съществува поверие, че светецът е покровител на небесните стихии.

Вокалната група на хората с увреждания при "ХобиСклуб" - Добрич бе поканена да участва във фолклорната проява. Съставът ни и друг път е идвал тук, защото освен насладата от зеленината и прохладата се зареждаме и с положителна енергия.

За това място има легенда, че тук е стъпвал свети Илия. Има изграден манастир, малък параклис и чешма с лечебна вода.

Подготвихме се дълго и нашият труд бе оценен. Получихме грамота и плакет. Много са проявите на вокалната ни група, на които сме удостоявани с дипломи, грамоти, плакети и други отличия.

Стотици зрители прекараха един щастлив ден сред зеленина, чист въздух и весело настроение.

Красивата местност се огласяваше от музика, песни и танци. Освен на хубавите български изпълнения имаме възможността да се насладим и на прекрасните мексикански песни и танци, поднесени от гостите на фолклорния събор.

Завърнахме се изморени, но удовлетворени!

Иван ТОДОРОВ

Да умножим добрите дела

В приветливото августовско утро се събрахме в клуб "Детелина", за да отбележим тържествено четиринадесетгодишния рожден ден на НАСГБ и големия християнски празник - Успение Богородично.

Предварително бяхме подготвили викторина с въпроси, свързани със създаването на асоциацията, броя на териториалните организации, откриването на рехабилитационния център "Хелън Келър" и други. На всеки правилен отговор наградата бе лакомство. В надпреварата се включиха 16 човека.

Председателката на териториалната организация изнесе кратко слово във връзка с учредяването на НАСГБ и отправи сърдечни поздравления към всички момичета, носещи името Мария.

Гвоздеят на тържеството бе разигралата се дарителска томбола. Всеки от присъстващите получи предметна награда, осигурена от различни спонсори на организацията.

Трапезата бе съобразена с традициите, свързани с отбелязването на този християнски празник. Освен типичните за сезона плодове – грозде, дини, праскови, най-възрастната жена разчупи вкусна питка, приготвена лично от нея. Нейният призив бе да се множат полезните дела в организацията ни, да сме живи и здрави и Богородица все така да бди над нас!

Рано същата сутрин бяхме приятно изненадани, когато Димитър Парапанов обяви добрата новина по ефира на радио "Добруджа", че кметът на нашата община Детелина Николова е наградена с най-високото отличие на асоциацията - медал за заслуги към делото на сляпо-глухите хора от цялата страна. Добричките членове на НАСГБ също бяхме лично поздравени от председателя на асоциацията. Получихме и поздравителни адреси от териториалните организации в Шумен, Варна и Търговище.

Калинка КОВАЧЕВА

Основни акценти по проект "Повече алтернативи за хората с увреждания", разработен и реализиран от НПО "ХобиСклуб"

Проектът е финансиран от бюджета на община Добрич по програма "Граждански инициативи в полза на местната общност".

Ключов момент в процеса на подобряване на условията за пълноценно социално включване на една уязвима социална група е кариерното планиране и трудовата реализация. За да сбъдне мечтите си, човек трябва да се труди. В съвременния свят хората работят не само за да изкарват прехраната си. За да е щастлив, да чувства, че се развива и постига успех, всеки трябва да открие подходящата за него професия. Това в още по-голяма степен се отнася до хората с увреждания, тъй като в повечето случаи физическият дефицит ограничава избора им от възможности за реализация. Казано е, че ако човек харесва работата си и изпитва удоволствие от нея, той никога няма да работи, а ще се забавлява. Изборът на кариера е нещо като подреждане на пъзел, без да се знае предварително каква картина ще се получи. Често се оказва, че няма идеално решение и трябва да се прави компромис. В такъв случай се насочваме към вариант, който комбинира всички парчета от пъзела по възможно най-добрия начин. Предвид някои ограничения за усвояването и упражняването на определени професии, изборът на професионално развитие допълнително се затруднява.

Въпреки това основен момент си остава мотивацията за обучение за придобиване на професионална квалификация и умения, свързани със професионалното развитие. В този ред на мисли е важно хората с увреждания да са информирани за различните възможни форми на заетост като работа на гъвкаво работно време, възможности за адаптиране на работни места, надомна и дистанционна заетост, работа в специализирани предприятия.

Важна част от професионалното развитие е и умението за представяне пред работодателите - като се започне от организирането на среща с работодател, представянето ни по време на срещата, подготовката на документите за кандидатстване и стигнем до спечелването на работното място.

Работодателите търсят хора, които знаят и могат да извършват определена работа. За да спечелим желаното работно място, трябва да сме готови да отговорим на основните въпроси - какво можем да работим и каква полза ще има фирмата от нас, като ни наеме на работа.

Известно е, че съзнанието се променя най-трудно и най-бавно. Хората с увреждания имат нелеката задача да променят съзнанието на работодателите, да докажат, че знаят и могат много повече, отколкото не знаят и не могат.

По-важни дейности от проекта:

1. Проведени са две срещи в "ХобиСклуб" в присъствието на кариерния консултант г-жа Меглена Кирова и са запознати хората със същността на проекта.
2. Изготвени са и са публикувани в пресата информационни статии за проекта, излъчени са радиопредавания от местните радиостанции.
3. На 25 юни 50 човека с увреждания от НПО "ХобиСклуб", от ТСО на слепите и сдружение "Надежда" на инвалидите отпътуваха за град Констанца, Румъния. Предвидената трета работна среща се състоя в сградата на Асоциация "Пентру нева садорулор", където се обмениха важни въпроси, касаещи трудовата заетост на хората с увреждания и законодателството в Румъния и България.
4. От румънска страна на въпросите отговаряха президентът Петре Поп Шпан и вицепрезидентът Радо Василеско - незрящи, и Теодора и Елена - сътрудници. От българска страна реципрочно: Иван Тодоров - председател на НПО за зрително затруднени хора "ХобиСклуб", Меглена Кирова - кариерен консултант, Кристина Димитрова - старши експерт към ЦСРИ Добрич. Активно участие още взеха: Димитър Ганчев и Марин Атанасов - преводачи, Светла Стоева, Димитричка Атанасова, Асим Шениан, Илиана Марийкова, Марин Николов, Коста Костов, Йорданка Славова, Димитричка Дамаскинова, Александър Станиславов, Димитър Кънчев и др.
5. Изготвен е DVD филм с продължителност 2 часа от Асим Шениан и са отпечатани на диск 300 бр. цветни снимки с моменти от проекта. Протокол и анализ са подготвени в отделен документ.
6. Организация, инструктаж и вътрешен мониторинг бяха осъществени от екипа на НПО "ХобиСклуб".

Заложените дейности ще подобрят информираността на хората с увреждания по отношение възможностите за трудова реализация от една страна, а от друга - ще повишат мотивираността им за развитие на професионални умения.

Мотивираността за създаването на този проект бе повишена от факта, че през 2011 година се навършват 90 години от създаването на Съюза на слепите в България.

Ръководител на проекта:
Иван ТОДОРОВ

Наградиха ни с плакет на общината

На 27 юли се срещнахме с кмета на община Добрич Детелина Николова. Срещата бе инициирана от кмета по повод поредните отличия на организацията ни, завоювани на Националния фестивал в Пловдив. Сляпо-глухите хора изразихме признателност за активната позиция и подкрепата на община Добрич в живота и работата на дружеството ни. Председателката връчи на Детелина Николова албум със снимки от фестивала и DVD с изпълнения на самодейните състави към организацията. Златка Ганева ѝ подари макрамета - лична изработка, а 91-годишната Анка Радева поднесе на г-жа Николова красив букет, набран от нейната цветна градина. В знак на уважение към достойните усилия и талант, кметът връчи на организацията ни почетен плакет с герба на община Добрич и комплект чаши за клуба ни.

Детелина Николова ни увери, че общината ще продължи да съдейства активно на клубния живот на организацията и да подкрепя всички събития и инициативи, които се провеждат.

Калинка КОВАЧЕВА

Здравей, лято!

*"Огнено слънце изгрява,
лъчите красиво трептят
и славейче чудно запява,
запява с него светът."*

Петя Дубарова

На 22 юли голяма група членове на НПО "ХобиСклуб" Добрич и Центърът за социално включване към "Международен колеж" ООД със социален работник Евелина Нейчева преживяха истинското добруджанско лято в местността "Дъбовете". Групата се докосна до чистия горски въздух с аромат на цветя, билки и утринна прохлада.

Нестихващи закачки и очакване за хубав летен ден. Всеки си бе намислил стихче, откъс от песничка и поздрав към своите приятели, родени под знака на зодията "Лъв" - Яна Соленкова, Калоян Георгиев, Стойко Стоянов, Марин Атанасов, Зинка Петрова.

Спряхме сред зелените буки, приютени от дълбоката сянка. Сред приказната обстановка на "Колибите" лека музика повдигаше настроението ни. Единодушно избрахме за тамада Иван Тодоров и потънахме в артистичните, поетичните и певческите изпълнения на участниците. Хармоничката на тамадата ни събра в общи песни, които умълчаха и учудиха дори горските птици.

Иван ТОДОРОВ

Удовлетворени от постигнатото

Чрез тези редове искаме да изкажем нашата благодарност към организаторите на IX Национален празник на художествената самодейност на НАСГБ, провел се в Пловдив на 21 юли 2011 г. Обстановката в зала "България" беше прекрасна, а журито с председател доц. д-р Светла Станилова бе много прецизно. С всяка изминала година фестивалите се провеждат на по-високо ниво. Самодейците се явяват с чувство за отговорност и желание да покажат най- доброто от себе си. Конкуренцията е много голяма.

Ние, добруджанци, сме доволни от постигнатите резултати. Потрудохме се доста и успехите са налице. Групата ни беше от 8 самодейци и спечелихме 8 медала - 2 златни, 4 сребърни и 2 бронзови.

Благодарим от сърце на Мария Паскалева - ръководител на състава за стари градски песни "Антица",

която го ръководи вече 7 години и то на доброволни начала. Досега този състав винаги е бил на първо място. Благодарим и на Светла Маринова, която подготви и озвучи седмия пореден рецитал "Те написаха историята с кръв".

Благодарност изказваме и на Маргарита Димитрова, Мария Андреева, Ваня Петкова, Калинка Ковачева и музикантите Валентин Георгиев и Станчо Станчев. Топли думи отправяме и към кмета на община Добрич Детелина Николова, която за пореден път ни предостави безплатен транспорт. Поздравяваме всички самодейци, като им желаем здраве, борбен дух и нека се научим да се радваме на малките неща, които всъщност са и най-важните в живота ни.

Калинка КОВАЧЕВА

Плевен

Минута е много по плевенски

20 юли, вратите на клуба на Териториална съюзна организация Плевен са отворени още в 9 часа и отговорничките приветливо посрещат своите гости и участниците за планираната викторина "90 години ССБ". Настроението е прекрасно, състезателите се вълнуват и коментират въпросите помежду си.

Присъстват гости от всичките 11 териториални организации, местни журналисти, представители от Социално подпомагане и община Плевен. Радваме се на присъствието и на г-н Иван Крумов - почетен член на ССБ.

След прочитането на регламента стартът на състезанието е даден. Участниците се оказват с много добра подготовка и затрудняват журито в състав инж. Павлин Ангелов, Веселина Вълчинкова и Милка Танкова. Иван Крумов допълва някои от отговорите с информация, неизвестна досега на аудиторията. Четирите кръга са приключили. На върха с пълен брой точки са двама и започват "дузпите". Първото място си оспорват Лиляна Тасева от ТСО Мездра и инж. Невяна Сотирова от ТСО Плевен. На седмия допълнителен въпрос Тасева се отказва в полза на другия състезател - Сотирова.

Да Ви е честита заслужената победа, г-жо Сотирова! Вие достойно извоювахте първото си място и правото да представяте организацията ни в националния кръг на викторината. Желая Ви успех! Участниците във викторината и всички присъстващи си тръгват обогатени от наученото за миналото и настоящето на ССБ, с малко повече кураж и оптимизъм за по-достоеен живот!

Инж. Павлин АНГЕЛОВ

Казанлък

Нашето златно момиче

Михаела Иванова е момичето от организацията на незрящите в Казанлък, което прослави България в игрите "Спешъл олимпикс", проведени в Атина! Тя спечели два златни медала в конната езда и по-точно в дисциплината "Английска езда".

Михаела, 22-годишната смела девойка, е единствената българска състезателка, допусната до участие в Международните летни игри за хора с увреждания.

Именно тя се завърна и с най-високото отличие.

На 12 юли Михаела бе посрещната с много радост и възторг от хората в клуба, които я очакваха с нетърпение, за да споделят радостта ѝ.

На тържеството присъстваха много гости от различни клубове и сдружения, много репортери, представители на различни медии в града.

Присъства и кметът на Казанлък г-н Дамянов, който поздрави победителката в конния спорт с прочувственото си искрено слово и ѝ подари икони на Света Богородица, за да я закриля винаги, а също и много, много цветя.

Подаръци, цветя и поздравления, поетични и музикални, момичето получи и сред задушевната атмосфера, създадена от хората в Клуба, където всичките присъстващи и гости бяха посрещнати по стар народен обичай – с хляб и сол.

Радваме се, че не само Михаела, а и Боряна Коскина - също член на нашия съюз, прослави организацията ни с две свои картини, подарени на евродепутатите в Брюксел при срещата на ръководителите ни с тях.

Нека и занапред нашите момичета бъдат гордост за нас и пример за всички млади хора!

Д. КАРАГИТЛИЕВА

К. ЗЛАТЕВА

Долни Дъбник

Заедно с по-добро самочувствие

Под този надслов и в чест на 90-годишния юбилей на ССБ инвалидите и пенсионерите от Долни Дъбник проведеха поредната си среща, този път с новите ни приятели от село Девене – Врачанско. Инициатор беше г-жа Иванка Ботева.

Вратите на клуб "Здравец" отвориха в 9,30 сутринта.

А щом влязохме, очите ни грабна подреденият от г-жа Митовска кът с изработените от нашите ръце плетива.

В 11 часа гостите пристигнаха. Посрещнахме ги по стар обичай със здравец, питка и шарена сол.

Разказахме за нашия клуб и мероприятията, които провеждаме.

Г-жа Кънова разказа за историята на града ни, а аз казах моето стихотворение "Долни Дъбник".

В отговор г-жа Павловска – председател на клуба в Девене, разказа тяхната история, а г-н Петров - бивш учител и кмет, изпя българска песен за Девене.

Много песни се изпяха, много емоции и настроение имаше, което доказа, че заедно винаги сме с по-добро самочувствие.

Срещата завърши с обяд в ресторант "Боната". А там - отново весели хора и танци!

Веселина ВЪЛЧИНКОВА

Червен бряг

Благодарност от сърце

Във връзка с честването на 90 години ССБ организирахме екскурзия с маршрут Червен бряг - Тетевен - Рибарица.

Екскурзията бе проведена със спонсорството на община Червен бряг, с кмет инж. Вълков и секретар Николай Недков.

Беше ни подсигурен луксозен автобус с климатик, за което ръководството ни най-сърдечно им благодари. Още отначало бе създадена отлична обстановка. По пътя бяха рецитирани няколко стихотворения от Пенка Дашкова. Пътуването премина в много песни, вицове и закачки и не усетихме пристигането си в Тетевен. Разгледахме града и неговите забележителности, посетихме големия Тетевенски пазар, след което се отправихме към планинския курорт Рибарица. Посетихме лобното място на Георги Бенковски, където освен нас имаше и много други екскурзианти.

Там обядвахме, след което се отправихме към вилната зона, където се впечатлихме от многото архитектурни красоти на курорта. На връщане отново продължиха песните и закачките.

Благодарихме от сърце и на шофьора на автобуса Цветан, от когото сме много доволни.

Веска ВУТЕВА

Карнобат

Признателност към героите мъченици

Управителният съвет на ТСО Карнобат проведе екскурзия до Сливен и местността Карандила. Тя беше организирана по повод 30 години от изграждането на местната организация на слепите и 143 години от преминаването на Дунава от четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа.

След потеглянето започна приятен разговор, в който бяха обстойно разгледани животът и дейността на двамата войводи, ръководили четата от 125 български юнаци, положили костите си за нашата свобода. В такъв един юлски ден на 1868 г. четата тръгва, за да обезсмърти името си. Следват величави и тежки сражения с многобройния турски аскер.

Вече в къщата на Хаджи Димитър си зададохме въпроса защо тъкмо Сливен е наречен "Града на стоте войводи".

Последва кратка разходка, заредиха се нови разкази за крепостта "Цебоя" и болярката Дража, която е потурчена заедно със сина си.

Ето го и Старият бряст, той помни много легенди за града и войводите. Снимаме се пред паметника на сливенските войводи и Хаджи Димитър за спомен и бързаме, че път ни чака за Карандила и Караджейката.

По обяд сме в хотелски комплекс "Карандила" с управител Красимир Стефанов, който ни посрещна

приятелски и ни създаде приятна обстановка чрез прекрасна музика и чудесно обслужване. Разглеждаме местността, в която има чудни места. Разходката е придружена с разкази за Агликина поляна.

По най-краткия път се озоваваме в крайпътния хан "Караджейката".

България има красиви природни забележителности, които ние малко познаваме.

Това е едно райско кътче в Стара планина, зарекохме се, че трябва да доведем и нашите деца и внуци да видят хубостта на родината ни.

Всички останахме доволни и щастливи от приятно прекарания ден.

Йовчо КУРТЕВ

Русе

Има години, които не се забравят. Такава за нас е 1921, когато е основан ССБ.

По случай тази годишнина в Регионалната организация на слепите в Русе се провеждат много мероприятия. Така на 16 юли се проведе викторина по случай 90 години от основаването на съюза. С кратко слово към участниците и присъстващите се обърна председателката на организацията Валентина Мардеросова.

След разясняването на регламента на викторината започна и самото състезание. То се оказа трудно, дълго и интересно. Причина за това имаха участниците, които даваха верни и пълни отговори. Журито в състав Ганчо Илиев, Димитър Андонов, Тодор Лазаров и зрящата сътрудничка Лиляна Димитрова беше затруднено в оценката на знанията на участниците. Регламентът за оценяване от 0, 3 и 6 точки според всички се оказа неудачен. Общото мнение беше, че трябва да се приложи класическата шестобална система. На първо място журито класира Росица Шамова от Разград, на второ - Йордан Ташков от Русе и на трето - Деян Йорданов от Разград.

На всички участници във викторината бяха раздадени юбилейни дискове. Управителният съвет на Регионалната организация взе решение и награди класиралите се на първите три места с парични награди, съответно 30, 20 и 10 лв.

Тодор ЛАЗАРОВ

Левски

Честит юбилей!

На 9 август тази година нашият приятел Борис Александров - Борко навърши 80 години. В този ден Борко не беше сам, с него бяхме ние, неговите приятели и другари по съдба от ТСО Левски. Той е роден през 1931 г. в село Аспарухово, дете е на многодетни родители. Завършва основно образование и е принуден да работи, за да помага на семейството си. Родителите са добри хора от село, които работят в една от зеленчуковите градини край река Осъм. В работата се включва и единадесетгодишният Борко заедно с по-големите си братя.

Работата е тежка, но трябват дрехи и храна. След 9 септември 1944 г. семейството се премества в Левски. Борко се оженва и има двама сина. Със съпругата си Румяна усилено работят и с много лишения си построяват къща. Борис се труди първо в зеленчуковата градина, а след това и в месокомбината... Има весело и задружно семейство. Леля Руми, Бог да я прости, беше много добра и работлива жена и обичаше да посреща гости. Тя много помагаше и в организацията - на всеки, който имаше нужда от помощ.

С Борко се запознах на Учредителното събрание на ТСО на ССБ в Левски през 1984 г. Той веднага се включи в живота на организацията, стана несменяем член на УС. Имаше подход към всеки човек, познаваше всеки един от членовете на организацията, знаеше проблемите и радостите на всички. На хубавите неща се радвахме заедно, а проблемите се стараехме да разрешаваме. Борко помага винаги с желание и от сърце, и затова всички го обичат и уважават.

За 70-ия му рожден ден беше награден от ЦУ на ССБ с грамота и парична награда за активната му работа в организацията.

Преди две години Борис Александров получи инсулт и загуби зрението си напълно. Въпреки че вече не може да се занимава активно с организационна работа, той винаги се интересува от всичко, което се случва в организацията.

Чувства се много щастлив, когато някой от нас го посети вкъщи. Дворът му е райска градина. Заедно със синовете си напролет правят разсад, подготвят лехите и сега в градината зреят домати, чушки, краставици, фасул и подправки за чудо и приказ. Гледа си и пиленца. Когато отидохме, го заварихме да полива.

На рождения му ден УС на ТСО и още няколко приятели отидохме да го поздравим и да му засвидетелстваме уважението си. Колко малко му трябва на човек, за да преживее един истински щастлив ден!

Имаше и радостни мъжки сълзи. Борко получи много поздравии и подаръци от близки и приятели. Никой не го беше забравил.

Вдигнахме тост за здраве и му пожелахме дълги години да се радва на синове, снахи, петимата си внуци и петимата си правнуци. С наздравиици с домашна кайсиева купонът продължи през целия ден. С много песни, смях и мили спомени от изминалите 80 години!

Иванка СТОЙКОВА

София

На Ком

Многократно е подчертавано, че практикуването на пешеходен туризъм е един от най-добрите начини за повишаване на физическата дееспособност, за здравословен начин на живот и контактуване с близки и приятели в екологично най-чистата природна среда. Нашият девиз е: "Движението е живот и

животът е движение!".

Поетът на младежките строителни бригади от средата на двайсети век Пеньо Пенев пък сътвори сентенцията: "Човекът е човек, когато е на път!".

През пролетта и лятото на 2011 г. туристическата дейност на РСО София се изразяваше преди всичко в едnodневни излети с посещения на културни и природни забележителности около София. С настъпването на лятото дойде и благоприятният сезон за провеждане на двудневни и многодневни туристически походи до по-отдалечени краища на родината. На девети и десети юли тази година се проведе двудневен туристически поход до връх Ком - 2016 метра надморска височина, в Берковската планина, която е част от Западна Стара планина.

Рано сутринта на девети юли групата активни планинари потегли с микробус от София. Първият, предвиден за посещение, туристически обект бе Клисурският манастир "Св. св. Кирил и Методий". Неговата осемвековна история е свързана с няколкократно издигане от руините след жестоки нападения, ограбвания, разрушавания и опожарявания от страна на турските поробители.

Летописите пазят редове за онзи ден на велико мъчение. Било 1862-ро лето, денят на св. св. Кирил и Методий, празник радостен и светъл за българите християни. Тъкмо в апогея на песнопенията в прослава на делото на светите братя, първоучители славянски, тъкмо в този тържествен момент в препълнения манастир с мъже, жени, деца и старци връхлетели с огън и меч освирепелите пълчища на Берковския паша Юсуф бей. Спомените разказват, че били посечени над 120 души, а всички монаси били живи изгорени. Манастирът отново и за пореден път бил изцяло опожарен.

Понастоящем манастирът е напълно възстановен и обновен. Сред прекрасен парк, където бълбука планински поток, величествено се издига манастирският храм. Наоколо са разположени битовите сгради, в една от тях се намира ателието, в което се изографисват икони от млади монахини, по стари технологии върху дърво, с бои, в които отсъстват каквито и да е химикали.

Клисурският манастир "Св. св. Кирил и Методий" е символ на непокорността и родолюбието на населението от берковския край.

Крайната цел на прехода е връх Ком. Това е и кулминацията на цялата туристическа проява. Времето бързо лети, въпреки това не може да не се отделят няколко часа за посещения на най-характерните забележителности на град Берковица.

Градът е разположен в малка котловина около Берковската река, в подножието на северните склонове на Берковската планина. Средната надморска височина на населеното място е 405 метра и понастоящем тук живеят около 17 000 жители. Природата около града и по северните склонове на планината е интересна и впечатлява с видовото разнообразие на растителността и вековните гори, където преобладават букът, смърчът и прочутият берковски питомен кестен. Непосредствено над града е вилната зона Ашиклар. В близкото минало тук се намираше студентски санаториум за младежи, преболеждали или предразположени към белодробни заболявания. Поради благоприятния климат и наличието на минерални извори в района Берковица е обявен за курорт от национално значение.

Градът е наследник на старо укрепено селище от четвърти век. Останките от крепостните стени и сега се намират на хълма над града. Местното население е известно с бунтарския си характер, взело е участие във всички въстания против турските поробители и другите национални и социални потисници. Нашата туристическа група направи пешеходна разходка с цел разглеждане и запознаване с някои от забележителностите на града. В центъра е обширният площад с голям воден фонтан, зад който величествено се издига часовниковата кула, построена през 1762 г. Непосредствено зад нея е разположена чешма с няколко чучура, от които струи студена и много вкусна планинска вода. До чешмата вдясно се издига внушителната статуя на Малинарката, направена от прочутия берковски розов мрамор. Макар и за кратко, бе направено посещение в църквата "Рождество Богородично", историята на която датира от 1843 г. Тази стара църква е в много добро състояние и впечатлява с изяществото на намиращите се в нея икони и стенописи. На входа на църквата се издига голяма камбанария, а дворното пространство е оформено с много цветя и обилна зеленина.

Разбира се, колкото и да бе малко времето, с което разполагахме, не можеше, минавайки през Берковица, да не посетим музея на Иван Вазов. Той е уреден през 1956 г. в интересна стара къща от 1871 г., принадлежала на богат търговец на коприна и обявена за архитектурен паметник. Тук младият Иван Вазов е живял сравнително кратко. По това време, непосредствено след Освобождението на България от турско робство, Вазов е предпочел да живее в този старопланински град като председател

на окръжния съд, поради целебните качества на климата и във връзка с разклатеното си здраве. Професор Шишманов определя берковския период в творчеството на патриарха на българската литература като най-плодовития в неговия живот. Случайно, а може би и нещо предопределено да е било, нашата деветчленна туристическа група посети този музей точно на девети юли, когато се навършваха 161 години от рождението на Иван Вазов. Уредничката на музея посрещна групата с подчертано уважение и нескривано радостно чувство. Тя разказа за уредбата му, показва стаята, в която е живял по онова време младият поет и увлекателно запозна присъстващите с творчеството му от този период. Случай от съдебната му практика го подтиква да напише поемата "Грамада". В нея по художествен начин пресъздава оригинален народен обичай от този край. Под формата на един вид нравствен народен линч, селяните са наказвали с хвърлянето на камък върху една постоянно нарастваща грамада, изричайки думи на проклятие, онези свои съселани, потисници и влиятелни изедници и предатели, на които са били безсилни да отмъстят. В случая става дума за грамада, натрупана от камъни, нахвърляни с проклятието по адрес на местния чорбаджия и предател Цеко. По същото време поетът преживява много емоционалната си любовна връзка с 19-годишната Зихра, която възпява в едноименна литературна творба. Тук са написани и редица други литературни произведения, в които се възпява хубостта на местните девойки-малинарки и сочните червени берковски малини. Ще ми се да обърна внимание и върху голямата страст на Вазов към практикуването на пешеходния туризъм. Неслучайно, малко по-късно през 1895 г., когато за пръв път се поставя началото на организираното туристическо движение в България, Иван Вазов е избран за председател на самодейна туристическа организация. Той е изкачвал първенеца на Берковската планина връх Ком и е написал своето стихотворение "На Ком", но на това ще се спрем, когато стигнем на самия връх. По-нататък, по 15-километров асфалтиран път, минавайки през много добре запазените берковски горски насаждения, групата пристигна пред новата хижа Ком (1500 м). Тя е известна като новата хижа Ком, защото малко по-нагоре на един километър разстояние, на 1650 м надморска височина, е първата хижа Ком в този район. По предварителна договореност в новата хижа Ком е осигурена нощувка в стаи с по 2 легла и самостоятелни санитарни възли, бе осигурена и топла храна за обяд, вечеря и закуска.

След обяд всички, в това число и водачът на микробуса Михаил Цветанов, поехме към върха по стръмната пътека през вековната смърчова гора. С кратки почивки, в продължение на около един час се премина през горския район, където движението е значително по-бавно и затруднено. Излизайки на седловината на билото на планината между върховете Малък Ком и Среден Ком, бе направена кратка почивка. Тук стана разминаване с голяма група младежи-туристи, които слизаха от върха. След това движението продължи по високопланинската поляна по добре очертаната пешеходна пътека. Връх Ком се извисяваше в далечината. Разстоянието от хижата до връх Ком бе изминато за два часа. При много хубаво време - слънчево, ясно, тихо, в 17,00 ч. групата се изкачи на първенеца на Берковската планина. И така на 09.07.2011 г. в 17,00 ч. девет души активни планинари от ССБ град София са на връх Ком, до барелефа на Иван Вазов, поставен там в чест на 115 г. от рождението му и по повод третия конгрес на Българския туристически съюз през 1965 г. На барелефа са изписани част от словата във Вазовото стихотворение "На Ком":

"От тук окото волно прегради не намира,
вселената пред мене покорно се простира,
душата гордо диша,
от тия планини към нещо светло голямо се стреми...".

Отново си припомняме, че може би не е случайно съвпадението, че точно на рождения ден на Вазов сме на този любим за него връх. През 30 минутния престой на върха бяха направени множество снимки.

Пътят надолу винаги е по-лек и приятен. На седловината между Малък и Среден Ком отпочинахме на пейки и маса, сковани от самодейци добри планинари. Два часа по-късно групата отново е на хижа Ком.

На следващия ден предприехме пешеходен преход от хижата до местността Петрохан, която е на 1400 м надморска височина. Този преход продължи около 4 часа и половина.

Така бе преминат първият етап от туристическия маратон "Ком-Емине", който е част от трансевропейския туристически маратон.

На раздяла всички участници в похода изразиха задоволство от организацията на проявата и се завърнаха по домовете си, ободрени и заредени с енергия от двата дни, прекарани в движение сред една чудесна и чиста високопланинска природна среда.
Отправляме думи на благодарност към председателя на РСО София, който допринесе за много добрата организация на туристическия поход.

Георги ПЕТРУШЕВ

Елена Александрова на 70 години

Честит юбилей!

Бъди жива и здрава още много години в активна общественоразнополезна дейност!

Елена Александрова е моята баба. Тя е майка на баща ми. Аз вече съм голяма, на 25 години. Завърших магистратура и работя в счетоводна фирма по моята специалност. Обичам разходките сред природата. За да бъде такава каквато съм, голям принос има и моята баба Елена. През първите години на ранното ми детство тя се е грижила за мен и има голяма заслуга за възпитанието ми. Затова обичам моята баба. Често си приказваме по телефона, срещаме се и понякога пътуваме до красиви и забележителни места. Елена Александрова е родена на 19 август 1941 година в град София. Имала е нерадостно детство и съдба с много огорчения. Родена е със силно увредено зрение. Майка ѝ умира, когато малката Елена е току-що навършила пет години. На петнадесет години тя остава и без баща. Значителна част от юношеските си години тя живее в пансион за слепи жени. Ненавършила още пълнолетие, започва работа в производствените цехове в предприятието за хора с увредено зрение "Успех". По-късно в резултат на вродения ѝ певчески талант постъпва на работа в Професионалния хор на слепите в България, където преминава по-голямата част от трудовата ѝ дейност.

Създаде е дом и семейство. Отгледала и възпитала двама здрави, трудолюбиви синове, единият от които е моят баща. Елена Александрова има четири внуци и един правнук.

Баба ми Елена от ранното си детство и досега винаги е имала много голям интерес към книгите. Тя е един от най-активните читатели на фонотеката към Съюза на слепите. Огромен е броят на книгите, прочетени от нея, значителна част от които са с историческо съдържание.

Преди два месеца - през месец юни - заедно с нея участвахме в туристическа екскурзия до Австрия, Германия и Париж.

Екскурзоводката Мария, много подготвена млада жена, често, спирайки групата пред паметник на известен герой, крал или друга личност от далечното минало, задаваше въпроси, свързани с историческите събития около тази личност. Всички участници в групата, 57 на брой, най-често мълчаливо навеждаха глави, единствено баба ми Елена отговаряше много точно на зададените въпроси. Това учуди не само екскурзоводката, но и всички участници в групата. В завършек на екскурзията, пътувайки на територията на България, екскурзоводката връчи награда на моята баба за проявените големи познания в областта на историята. Аз имам основание да се гордея с този факт!

Елена Александрова още от младежките си години и досега активно участва в обществената работа на софийската организация на слепите в България. Ръководи курс по плетиво. Организира посещения на театрални представления, като осигурява най-често безплатни билети за съюзните членове или такива на преференциални цени. Има голям брой приятели и познати, с които обича да се среща и разговаря, и се старее да бъде полезна на хората с увредено зрение в нелекото им ежедневие.

Аз се гордея с моята баба Елена Александрова, която е един достоен за уважение човек!

Ели Владимирова АЛЕКСАНДРОВА

Перник отново ни събра

На 9 и 10 юли в Перник се проведе 5-ият международен многожанров фестивал на хората с физически увреждания. Това е едно от значимите събития, което всички наши организации очакват с нетърпение. Певци, поети и музиканти се готвят почти цяла година, за да покажат най-доброто от себе си.

Дует "Настроение" също тръгна за фестивала с амбиция за превземане на челните места и достойно представяне на културната столица на България - град Пловдив. Самото ни пътуване беше цяло приключение. До последния момент не знаехме дали изобщо ще ходим в Перник. Нямахме сигурен водач, после намерихме един, ама какъв водач - не ти е работа! В края на краищата тръгнахме. Честно казано, така не сме пътували никога. Аз с микробуса на "Успех", а другата половина на дует "Настроение" Димето и нашата прословута водачка с ЖП транспорта.

Много пъти съм казвал, че ние оцетените по някакъв начин от природата сме по-добре в доста отношения от здравите. Като се събрахме в Перник, Димето ми разказа за тяхното пътуване:

- Не можеш да си представиш какво чудо беше, Кире - казва ми тя, - пристигаме в София и когато почнахме да слизаме от влака, вместо да ме хване за ръката и да ме свали по стъпалата, тя отиде при един човек на перона, 10 минути го моли да дойде с нея и двамата заедно да ме свалят от влака, сякаш съм чувал с картофи.

Аз дълго се смях, припомняйки си как на няколко души, които са ме водили, съм обяснявал, че слеп човек не се бута отзад, не се дърпа отпред като магаре, най-малкото пък трябва да се носи на ръце.

Достатъчно е да го хванеш дори само за малкия пръст на едната ръка и всичко е наред.

Та така с воденето на слепи. Искам обаче да ви разкажа за самия фестивал. Той се провежда на площада пред читалището в пернишкия квартал "Църква". Сцената е уникална в архитектурно отношение. Изградена е по европейски стандарт, като са изпълнени и най-високите изисквания за придвижване на хора с физически увреждания. Специално построената серпентина дава възможност на участниците в инвалидни колички свободно да се придвижват навсякъде, където пожелаят. С две думи, разполагахме с необходимите удобства за музикално-поетичните ни изяви. И всичко това благодарение на голямото сърце и неуморимия дух на човека-организация Ани Тороланска.

Изпълнението на дует "Настроение" по програма беше около 12 часа, но докато се замъкнем до Перник стана 12 и 30. Понеже бяхме изтървали графика, наложи се да изчакаме. Някъде към 3 часа дойде и нашият ред. Участието ни беше с две песни - "Експрес танго" и "Музика и любов". Започнахме пеенето супер нахъсано, с много настроение. Както се казва, няма да излагаме името на дуета я! По време на втората песен се случи нещо непредвидено. Нали сме си и малко глухи, опитах се с жестове да накарам тонрежисьора да усилва звука. Той обаче вместо това грабна колоната с намерението да я премести по-близо до нас. Изведнъж всичко спря. Музиката и микрофоните тотално се бяха изключили от уредбата по време на местенето. Това обаче не ни стресна и ние продължихме нашето изпълнение акапелно. По едно време момчето пусна синбека от припева на втората песен. Хванахме се веднага за музикалния съпровод и така до края. Имах чувството, че сме на кастинг в "Мюзик айдъл". Струва ми се, че това, от което единствено съм се притеснявал, да ни спре синбекът! След Перник вече и това притеснение отпадна. Просто трябва да продължиш напред и каквото стане. Златният медал, с който беше награден дует "Настроение", ни накара за пореден път да се убедим, че всичко, което се върши с любов, носи много щастие.

Когато фестивалът приключи, организаторите ни настаниха за нощувка в младежкия център в село Ковачевци. След обилната вечеря се събрахме всички заедно и продължихме с песни и танци до късно през нощта. Някои от изпълнителите дори изобщо не спяха. Нали се знае, че от сън спомени няма. Времето си тече безвъзвратно и трябва да се използва всеки един момент за създаване на удоволствия. Другото са подробности.

Кирил ДАМЯНОВ

Човек жъне, каквото е посял

Измина година и половина, откакто представителният състав на пловдивската организация на слепите "Тракийски цвят" е с нов художествен ръководител.

След кончината на Величка Кърпарова с нелеката задача да ръководи състава се зае Марин Маринов. "Тракийски цвят" е с десетгодишна история, която включва участия в национални и международни конкурси и фестивали. Завоюваните плакети, медали и призови места нямат чет. Шест турнета в Гърция и Турция, записи в регионални и национални радиа и телевизионни предавания. Такава е равнотетката за десетте години, изпълнени с неуморния и всеотдаен труд на певците и музикантите. Второто десетилетие от живота на състава започна с не по-малко отговорни изяви. През месец април в Пловдив се проведе Общинският фестивал на любителското сценично творчество. Той премина в два кръга - предварителен и финален. Още на първия кръг "Тракийски цвят" направи заявка за призовите места. С яркото си присъствие на сцената и звучното тригласно пеене пловдивският състав на слепите грабна сърцата на публиката и журито. Същото се повтори и във финалния кръг. Перфектното изпълнение на песента "Тодоро ле, черноока" напълно заслужено беше избрана от журито и наградена със сумата от 200 лева.

Не бяха отшумели емоциите от площад "Стефан Стамболов", когато дойде поканата за участие в Националният фестивал за автентичен и обработен фолклор "Славееви нощи" в град Айтос. Благодарение на подкрепата на РСО Пловдив, на 10 юни потеглихме към морето. За съжаление поради липса на свободни места в хотелите във фестивалния град се наложи да преспим в Карнобат. На другия ден рано-рано продължихме за Айтос. Макар и само с двама зрящи водачи, групата ни успя да пристигне навреме.

Фолклорният фестивал "Славееви нощи" тази година се провеждаше за 43-и път. Той се състоя на открито в красивия айтоски парк "Славеева река". Лекият сутрешен дъждец беше накарал тревата да бухне и всичко наоколо миришеше на цветя. Звучите от сцената се смесваха с птичия хор и допълваха усещането ни, че сме попаднали в райската градина. И нищо чудно - невероятно красиво място с богат зоокът! Дървените мостчета, по които се минава над малката рекичка, допълваха усещането за това. Насред райската градина, в ролята на "Свети Петър", беше седнал водещият и заедно със своите помощници с неподкупна строгост се разпореждаше кой кога да се качи на сцената и какво да покаже. Оказа се, че "Тракийски цвят" го няма нито при "грешните", нито при "праведните". Въпреки подадената навреме заявка за участие, конференсието отвори тефтера, прегледа го внимателно и отсече: "Няма ви никъде, и не мога да ви пусна да пеете!".

Само че не беше познал! Не бяхме пропътували 250 километра, за да му кажем "здрости". Седнахме с моята колежка Ася Бурова до него и след кратък разговор успяхме да се справим със ситуацията.

Около 12 часа се качихме на сцената и показахме как могат да пеят пловдивските слепи.

Няколко дни по-късно, след като се прибрахме у дома, от Айтос дойде известието, че "Траките", както ни е нарекъл един от членовете на журито, не заслужават нищо друго освен първо място. Може и да е прав.

От миналата пролет не сме спрели да репетираме. Не ни е спирало това, че температурата на въздуха е минус 20 или плюс 40 градуса. Важното е ние да си свършим добре работата. Рано или късно резултатите ще дойдат. Народът затова е казал: "Който сее, ще има какво да жъне!".

Кирил ДАМЯНОВ

НАЦИОНАЛНА ВИКТОРИНА "90 ГОДИНИ СЪЮЗ НА СЛЕПИТЕ В БЪЛГАРИЯ" 90 години, 90 въпроса, много ентузиазъм и четирима "по-по-най"

Действително много усилия и ентузиазъм вложиха в подготовката на посветената на 90-годишния

юбилей на ССБ викторина нейните организатори, както и участниците, които след преминалите при огромен интерес в цялата страна регионални и териториални съревнования излъчиха най-добрите. Всички те, 13 на брой, се събраха на 8 септември в софийския квартал Лозен, в базата на БЧК, за да премерят сили в последния решаващ етап от съревнованието по познаване на историята на организираното движение на слепите, наречен Национална викторина, включваща 90 въпроса, свързани с цялата история на нашата организация – от нейното създаване до днес.

Освен че не бяха малко на брой, по-голямата част от въпросите не бяха никак леки и изискваха по-пространни и изчерпателни отговори.

Класиралите се за националното съревнование участници се бяха подготвяли дълго време и с изключителна упоритост и прецизност, което неимоверно затрудни журито с председател г-жа Лиляна Елицина и членове Ангел Сотиров и Иван Янев.

За радост на инициаторите и организаторите тази позабравена през годините традиция беше възродена и то при голям интерес, защото в различните региони в нея се явиха и участваха над 130 състезатели и всяко съревнование протече с продължителност между 2 и 4 часа. Навсякъде битката бе изключително оспорвана, всеки от участниците се беше трудил много сериозно и задълбочено, за да бъдат излъчени тринайсетте финалисти, които премериха интелектуални сили в последния кръг на национално ниво. Регламентът на състезанието беше добре известен на участниците. За началото на всеки отговор бе отпуснато време от 30 секунди, въпреки че нито един състезател не се възползва от него.

Всеки от финалистите изтегли номер, под който да участва във викторината, като всички отговаряха първоначално на 3 въпроса. Въпросите се изтегляха с помощта на компютър на съвсем случаен принцип, а оценяването се извършваше този път по шестобалната система.

По този начин състезанието стартира с първоначално зададени 37 въпроса, тъй като участникът от Видин, представляващ РСО Монтана, се отказа още след първия кръг и борбата продължи между 12 претенденти.

След първия кръг участниците с по-ниски оценки отпаднаха и започнаха "дузпите" между четиримата, оценени най-високо от журито с равен брой точки.

Това бяха Невяна Сотирова от Плевен, Даниела Асенова от Дряново, Калинка Стайкова от Стара Загора и Алекси Начев от РСО Пловдив. На всеки от тях бяха зададени по два въпроса, на които те отговориха безупречно и победител отново не беше излъчен.

Съревнованието продължи с по още два въпроса, но стана ясно, че четиримата бяха непоклатими в своята подготовка и за голяма изненада и задоволство на организаторите Националната викторина излъчи не един, а четирима абсолютно равностойни финалисти, които напълно заслужено спечелиха това изключително оспорвано състезание.

Всички присъстващи - журито, целият Управителен съвет, председателят на Контролния съвет и гостите, бяхме изключително впечатлени от сериозната подготовка, изчерпателните отговори и желанието за победа както на първенците, така и на всички участници, които не успяха да стигнат до края на съревнованието. Фактът, че победителите дадоха толкова изчерпателни и точни отговори на 7 произволно подбрани въпроса, показва, че те действително познават много добре съюзната история. Двама от тях - Даниела Асенова и Алекси Начев, споделиха, че тези знания ще им останат за цял живот и че за тях е било изключително полезно и интересно да се докоснат до историята на организацията, която впрочем много малко от неவிждащите познават. Те също така споделиха, че за подготовката за участието си са отделили немалко време - два или три месеца. Интересно е, че 49-годишната Даниела заучава въпросите и отговорите практически наизуст, като в същото време това не е типичното механично зазубряне. Тя ми разказа, че когато е учила примерно някоя от темите, свързани със спортната дейност, в съзнанието ѝ се е появявал картинен образ на човек, който практикува дадения вид спорт и по този начин тя картинно е запамятавала цялата информация. Именно така Даниела предизвика спонтанните бурни аплодисменти в залата, когато даде пълен и изчерпателен отговор на въпроса "Какво знаете за Петко Стайнов?". По тази собствена методика тя заучава учебния материал още в училището за деца с нарушено зрение, което завършва с отличие, а по-късно и в икономическия институт. В началото, преди явяването си на първия кръг на териториално ниво, Дани го е направила ей така, почти на майтап, мислейки че едва ли ще се класира. Впоследствие обаче, завладяна от тръпката и амбицията да спечели, тя започва да гледа много сериозно на участието си и това ѝ отношение даде резултат, и ѝ донесе огромно удовлетворение.

И Алекси Начев, който достойно защити името на РСО Пловдив и чиито отговори бяха също много изчерпателни, но за разлика от тези на Даниела бяха пресъздадени със свои думи, изрази огромното си задоволство от представянето си. За него материалът е бил абсолютно непознат и подготовката му е била доста продължителна и сериозна. Той е на 61 години и е изключително горд и щастлив, че на регионалния кръг на викторината в Пловдив е бил най-възрастният участник и въпреки това е станал победител. В Съюза на слепите е от 27 години, но това е първата му публична изява, което го прави още по-щастлив от победата.

Другите две победителки - Невяна Сотирова и Калинка Стайкова, впечатлиха не само с прецизността и бързината, с която отговаряха на въпросите, а и с непринуденото си поведение и човешко присъствие. Задоволството си изрази и председателят на ССБ Васил Долапчиев, който между другото е автор на повече от половината от 90-те въпроса:

"Това, което видяхме и чухме днес беше просто фантастично. В интерес на истината аз в началото бях песимист относно интереса към това мероприятие, но за щастие се оказах лош пророк".

Желанието и надеждата на всички е провеждането на подобни мероприятия да се превърне в една възродена традиция, като разбира се с годините идеята се развива и оптимизира.

Така Съюзът на слепите в България осъществи още една инициатива за отбелязването на своя 90-годишен юбилей, при това с живото участие на своите членове - хората, благодарение на които организацията съществува и в името на които продължава да развива дейността си.

Марина ПЕТКОВА

ПОКАНА Управителният съвет на Федерация „Спорт за хора със зрителни увреждания”,

на основание чл. 26 от ЗЮЛНЦ, свиква Общо събрание на 31 октомври 2011 г. от 12.00 часа в седалището на федерацията на адрес:

София 1000, ул. "Найчо Цанов" № 172

Събранието ще протече при следния дневен ред:

Точка единствена – "Промени в устава на федерацията".

София, 16.09.2011 г.

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ Стартира процедурата по подаване на документи за ползване на услугата "Асистент за независим живот"

Димитрина МИХАЙЛОВА

- Г-н Гергов, на 28-и юли 2011 г. Столичният общински съвет прие изменения в наредбата за предоставяне на услугата „Асистент за независим живот”, означава ли това, че тази услуга се предоставя само от Столична община?

- Да. Наистина това е наредба, която регулира предоставянето на тази услуга в рамките на Столична община и следователно от нея могат да се възползват единствено хора с трайни увреждания, които имат адресна регистрация в София. В други общини също имат подобни наредби, но не съм запознат до каква степен в тях е развито ползването на такава услуга.

- По какви критерии се определят лицата, които могат да се възползват от тази наредба?

- Има три критерия и те се прилагат кумулативно, т.е. заедно. От тази услуга могат да се възползват първо лица, които все още нямат право да получават пенсия на базата на трудов стаж и възраст. Следващата група, това са лицата, които получават пенсия, но продължават да работят по силата на гражданско, трудово или служебно правоотношение. И трето - право да ползват асистент за независим живот имат и деца, които са на възраст над пет години и имат констатирано по надлежния ред трайно увреждане над 50%. В този случай няма значение дали децата са при собствените си родители или се отглеждат от приемно семейство. Всъщност включването и на тези деца в кръга на правоимащите е един от новите моменти в наредбата. Това е първият критерий.

Вторият критерий - ползвателите на услугата трябва да имат адресна регистрация в Столична община. Така че от нея могат да се възползват и студенти, и работници, които идват от друг град, но е задължително те да имат настояща софийска адресна регистрация.

И третият критерий е кандидатите да не са абонати на други сходни социални услуги.

- Как е уреден въпросът с подаването на документите?

- Това е може би най-възловото изменение в наредбата. Навярно знаете, че още с издаването на наредбата през 2007-а година в нея беше заложен един критерий, който беше чисто формален и всъщност в него нямаше никакъв социален елемент. Бъдещите ползватели на услугата биваха класирани на база поредността на подаване на документите. Всички си спомняме, меко казано, странните сцени, които се показваха и по националните телевизии, стоящите с денонощия на опашки хора с увреждания, които се бореха за по-предно място в класацията.

Това категорично не беше правилен подход и, слава Богу, с приетите изменения положението се промени. Няма никакви опашки. Документи ще се приемат от 1 септември до 31 октомври, а преди промените беше фиксирана само началната дата на подаване - 1 декември.

Важно е да се отбележи, че и този, който е подал документи на 1 септември, и подалият на 31-и октомври са с равни шансове при класирането.

Всеки ползвател има право на не повече от триста часа месечно.

- След като критерият вече не е поредността на подаване на документите, как именно се преценяват потребностите на желаещите да ползват услугата за следващата календарна година?

- От 2011 г. беше въведена точкова система и на базата на това кой какви потребности има получава съответен брой точки. Наредбата "Асистент за независим живот" дава повече възможности и нейното действие е насочено най-вече към хора в трудоспособна възраст, включващи се в обществото.

Най-много точки биха получили тези, които живеят по-активно, работят, учат и по този начин се социализират по-пълноценно. Тази наредба е предназначена за хора с увреждания, заети през цялото време. Има други наредби на Столична община, ориентирани преди всичко към хората, които нямат възможност да излизат от дома. Програмата "Асистент за независим живот" е за хора, които ходят на работа и са ангажирани по някакво трудово правоотношение.

- Колко точки максимум може да събере едно лице?

- В наредбата точките не са точно определени. Те ще се определят по вътрешна система и ще се уточняват от 11-членна комисия към Столична община.

След като се реши кой колко точки ще получи, ще започне разпределянето на финансовите средства. Предоставянето на правото в съответен размер да се ползва услугата "Асистент за независим живот" ще върви от тези, които са получили най-голям брой точки към получилите по-малък брой. Хората, за

които финансовите средства няма да достигнат остават в листата на чакащите. При условие, че има финансов ресурс (например отпаднат някои ползватели) в началото на второто полугодие ще се прави следващо класиране. Заплащането остава същото както беше досега - двойната почасова ставка на работната заплата.

- Има ли промяна в комплектите документи, които се подават?

- Както беше и досега, желаещият да се възползва от услугата "Асистент за независим живот" получава комплекта с документи в съответната община. От догодина се очаква да се опрости и тази процедура, като ще се подава само една декларация, при условие че документите на ползвателя не са променени. Ще си позволя да обърна внимание на няколко много важни неща.

Лицето, което желае да получи тази услуга, трябва да носи оригинали за сверяване на експертното телково решение, трудов или граждански договор, или заповед за назначение, освен тях трябва да носи и служебна бележка с вписани в нея часовете на неговата заетост. Спорен е въпросът дали трябва да се пишат часовете, в които лицето е ангажирано по граждански договор. Моето лично мнение е, че не трябва, защото принципно гражданският договор не предполага обвързаност с работно време. Необходимо е служебната бележка да има изходящ номер. Разбира се трябва да се носят и копие на личната карта, и оригиналът ѝ за сверяване.

- Кой може да бъде ползвател на тази услуга?

- Всеки, който има експертно решение за трайно увреждане над 90 процента.

- А кой може да ти бъде асистент? Ти ли си го предлагаш или ти го предлагат от общината?

- Обикновено ползвателят сам си предлага асистент, но ако той няма кого да избере, може да получи предложение и от общината. Няма ограничения дали асистентът е работещ, пенсиониран по възраст или дори има телково решение.

Друго важно нещо е това, че един ползвател може да ползва услугите на максимум пет асистента. Едно лице може да бъде асистент на повече от един ползвател, стига да разполага с необходимото време.

Асистентът е на плаващо работно време. Неговата заетост се определя главно от ползвателя.

Да поясним малко за ползвателя, който може да ползва повече от един асистент.

При правенето на наредбата имаше такъв въпрос - може да се случи така, че да не може едно лице да ни обслужва през цялото време на месеца. В този случай ние можем да му дадем само една част от времето като например придружаване до учебно заведение или работно място. Друго лице може да ни обслужва например при почистването на дома и т.н. Това се описва още със сключването на договора с дирекцията "Социално подпомагане" при подаване на документите.

- На какъв договор се назначава асистентът, получава ли той осигуровки?

- Доставчикът на услугата, в случая Софийска община, е длъжен да плаща всички осигуровки, всички данъци и да изплаща възнаграждението на асистента. На какъв договор ще бъде назначено лицето, решава доставчикът на услугата. Най-разпространената практика е това да са граждански договори, но разбира се няма забрана да бъде назначен и по трудов договор. Това се практикува по-рядко, тъй като ако се ползва трудов договор, възнаграждението, което се получава е малко по-малко, защото повече средства отиват за данъци и осигуровки. От тази гледна точка гражданският договор е по-изгоден.

- Признава ли се това за трудов стаж?

- Не. Признава се само за осигурителен стаж, който се вписва в осигурителна книжка, което пък има отношение към пенсионирането след време. Това не е трудов, а осигурителен стаж. На наетите по тази програма асистенти общината заплаща и дължимите здравни осигуровки.

Приетите изменения в наредбата правят услугата "Асистент за независим живот"

по-практична, по-достъпна и да се надяваме - по-полезна за хората с трайни увреждания.

СПОРТ Сърф за хора с увреждания

В периода 21-27 август 2011 г. във Вилебрук, в близост до Мехелен, Белгия се състоя за пореден път Европейска сърфседмица за хора с увреждания. Мястото е голяма спортна база с обширно езеро. Базата разполага с различни видове сърф, лодки и въобще идеални условия за различни видове воден спорт.

Тази проява се провежда повече от 20 години. Ежегодно през пролетта белгийската организация "Рекреас" изпраща информация, че последната седмица на август ще се проведе сърфседмицата за съответната година. За 2011 г. таксата за един участник беше в размер на 450 евро. Тази сума, като се добавят и транспортните разходи, набъбва до размер не твърде приятен за родната ни действителност. Но организаторите от Белгия са взели предвид, че може да има хора, които да имат желание да се обучат, но да нямат финансовата възможност и ежегодно отпускат известен брой места за обучение, без да се плаща такса, като за тях трябва да се кандидатства, а впоследствие кандидатът бива уведомен дали е одобрен. През настоящата година кандидатствах за една от безтаксовите бройки и получих положителен отговор от белгийска страна. Въпросът с транспортните разходи също се уреди задоволително, тъй като Българската параолимпийска асоциация с председател Илия Лалов закупи самолетния билет София-Брюксел-София. Голяма логистична подкрепа ми оказа Боян Мичев, който е един от най-активните международници в клуб "Витоша", а и през миналата година успя да посети това впечатляващо събитие.

Уиндсърфът представлява на практика сърф, на който има мачта с платно и чрез силата на вятъра ("уинд" от английски - вятър) се придвижва по водната повърхност. Уиндсърф също така се практикува в морето, но за зрително затруднените ще бъде много трудно, да не кажа невъзможно да карат уиндсърф сред вълните, защото, за да се пресрещне вълната, се изисква зрение.

Общият брой на всички, които имаха роля в сърфседмицата бе 100 души. Те бяха разпределени по следния начин:

- 40 души с увреждания, които искаха да се научат да карат сърф или искаха да усъвършенстват своите умения, придобити от предни години. Имаше хора с колички, с протези и със зрителни увреждания.
- 40 души доброволци, които бяха инструктори, асистенти и въобще всичко правеха, за да могат хората с увреждания да се чувстват комфортно.
- 20 организатори, които така незабележимо вършеха своята работа и всичко беше толкова естествено, че човек просто се отпуска и се концентрира върху сърф обучението.

Спортната проява се провежда във фламандския регион на Белгия и се подкрепя от местното правителство. Много голяма част от доброволците бяха пристигнали от съседна Холандия, а участници имаше, освен от Белгия, така също от Германия, по един участник от Румъния и България и 6-членна група от Унгария. Всички участници бяха настанени в малки къщички, тип бунгало, с по 2-3 стаи. Предполагам съвсем случайно всички източноевропейци - унгарската група, румънецът и моята скромност бяхме настанени в едно бунгало.

Първият ден започна с теория и показване на различните части на сърфа - дъска, мачта, платно, бум или гик. След това обучаваният влиза във водата в легнало положение върху борда, който е без мачта и платно. Инструкторът с друг борд и снабден с весла кръжи около кандидат-сърфиста и започва да му дава наставления. След няколкоминутното лежане започват подканите да се заеме седяща позиция, после клекнала и накрая права. Всички, които се намират във водата са облечени в неопренови костюми, тип гащеризон, и задължително имат спасителна жилетка. Първият ден-два паданията от борда във водата са безброй, защото изкуството на балансиране все още не е познато за обучаемите. След като се научат да балансират, а и да започнат да се разхождат по борда, върху него се поставя мачтата с платното. Най-напред човекът трябва да се научи да ги издига, тъй като мачтата се закрепва за долния си край към борда, но има механизъм, който ѝ позволява да се върти наляво, надясно, в това число и да прави цяла обиколка около оста си, а също така нагоре и надолу - към водата. Така че при поставянето на мачтата с платното те в значителната си част се намират във водата. Обучението се провежда с платна с големина 3.5 кв. м, а мачтата бе висока около 3-5 м, дължината на борда бе около 3-3.5 м, а неговата ширина 80-100 см. След като човек се научи да издига платното посредством въже, което е закрепено с единия си край за основата на мачтата, а другия на около 1-1.5 м. по нейната дължина/височина, идва моментът на стабилизирането на човека върху сърфа. На около 1.5 м се намира гикът, който е перпендикулярно разположен на мачтата и обхваща платното от двете страни. Той на практика представлява дълга кръгла дръжка, с която сърфистът управлява платното по вятъра.

След като се усвои вдигането на платното и след като още значителен брой пъти кандидатът се е озовавал във водата, започват и обученията за правене на маневри, които са свързани с въртенето на платното и придвижването по борд, най-вече около мачтата. Трябва да се внимава сърфистът да не се приближава много към носа, защото той потъва, а това от своя страна забавя движението. По-добре е сърфистът да бъде по-назад, отколкото напред. Като ориентир се използват основата на мачтата и разположеният зад нея горен край на дагърборда. По същество дагърбордът представлява стабилизатор, който около 40-50 см отвесно влиза във водата и спомага за по-стабилното състояние на сърфа. При изкарване на сърфа на суша дагърбордът се прибира в пригоденото за тази цел място откъм долната част на дъската. За всяко разположение на платното си има и съответен строеж. За начинаещите сърфисти най-трудните команди са так и джайп. В първия случай сърфистът трябва да наклони платното, което да се допре до водната повърхност и по посока кърмата да направи обиколка с цел смяна на позицията на човека спрямо платното. Тоест, ако платното се намира от лявата страна на сърфиста и се налага промяна на курса или вятърът е изменил посоката си, и платното трябва да бъде завъртяно в позиция отдясно, се предприема маневрата так. Командата джайп има за цел също да се направи маневра с платното, но при нея платното се завърта, вместо откъм кърмата, откъм носа на сърфа. Разбира се, че след усъвършенстване на началните команди започват и още по-трудните като например маневрата хейлтак, при която се прави так, но без платното да допира водната повърхност. При описаните команди сърфистът също се придвижва по борда и умениято за балансиране е от решаващо значение. Първите опити за изпълнение на различни команди започват с безбройните цопвания на човека във водата. Постепенно се изгражда чувство за баланс и в крайна сметка командите биват усвоени, а оттам и управлението на сърфа става стабилно. Между обучаващите се сърфисти постоянно минават моторни лодки, които при нужда бързо оказват подкрепа. Но, минавайки, те образуват вълни, които първите дни обричат всеки обучаващ се на падане във водата, тъй като сърфът силно се разклаща, а уменията за балансиране все още не са на нужното ниво. След няколкото принудителни скокове във водата, предизвикани от преминаваща в близост моторница, се научих, веднага щом чуя мотора, да заемам стабилна позиция на борда и да изчакам успокояването на предизвиканите вълни. При уиндсърфа от изключително значение е вятърът, тоест при наличието на безветрие сърфът няма как да се движи. Също така вятърът невинаги е в желаната посока и сърфистът трябва да е готов по всяко време да промени положението на платното, за да може да улови най-подходящия за него вятър. Движението на сърфа е зигзагообразно, с други думи не е възможно движение в права линия. Ролята на инструктора е много важна. С негова помощ човек се научава да изпълнява всички команди. Във водата указанията са вербални, а на сушата се ползват за теорията примитивни макети на сърф, а така също и реални сърфове. На втория ден, когато една от инструкторките трябваше да ми предаде поредната порция сърф умения, тя за момент се разсея и започна да си говори с други хора, намиращи се в езерото, а аз през това време с пълна сила се носех към брега, но без да съм наясно с този факт. След удара в брега заедно с платното, което ме довя дотам, се озовахме във водата. За щастие вятърът не беше много силен, а оттам и скоростта не беше висока. Още веднъж имах подобна случка, но този път мястото беше дървеният кей, който влиза навътре в езерото и от който всички сърфове се пускат на вода, но уменията ми бяха значително повече и водната баня бе избегната. Направи ми силно впечатление съставът на доброволците. В по-голямата си част това бяха млади момичета и момчета. Имаше девойки на възраст 16-17 г., които безупречно се справяха във всякакви ситуации. Първите дни бях обучаван именно от едно 17-годишно момиче. Последните дни инструктор ми беше холандски младеж, чиято възраст беше надхвърлила тийнейджърската, но все пак също така доста млад. Организаторите бяха направили програмата перфектно, като закуската започваше в 8.30 ч., веднага след нея всички отиват в съблекалните, където заменят своите дрехи с неопреновите костюми, обличат спасителните жилетки, а над тях слагат и потници, които отличават опитността на участниците. Между 10.00 и 12.00 ч. е първата част от дневното обучение, което протича в езерото, но ако има дъжд, заниманията се провеждат на закрито в голямо хале, където са концентрирани значителен брой сърфове и лодки. След 12.00 ч. за всички има обяд и от 14.00 до 17.00 ч. започва втората част от обучението за съответния ден. Към 16.00 ч. всички сърфове биват събирани посредством моторниците, които ги изтеглят по вода на едно място в езерото и с помощта на моторна лодка се донасят сладки и напитки, за да се подкрепят участниците, които блажено лежат или седят на своите сърфове. Вечерята беше към 18.30 ч., а от 20.00 ч. всяка вечер

имаше различни занимания. На 21 август имаше опознавателно парти. Следващия ден вечерта беше посветена на теоретично обучение за сърфа. На 23-и бяха организирани различни спортни прояви - фитнес, игра с топка - нещо като нашата петанка, и сауна. Имаше вечер, посветена на вечерна разходка, а на 25-и всички участници и доброволци посетиха Мехелен и един голям търговски център за сърф и друго спортно оборудване. След това посетихме концерт, който се състоя на открито върху голяма тревна площ.

Ако човек примерно реши да си закупи всичко необходимо, за да започне да се обучава да сърфира, трябва да има солидна финансова готовност. Бордовете започват от 1000 евро; мачта, платно и гик ще му струват минимум още толкова, а за неопреновия костюм трябва да се подготви да плати поне 200-300 евро. Или ако сложим чертата - нужните средства са между 2000 и 3000 евро. Както бях информиран, начинаещите кандидат сърфисти предпочитат началното оборудване да си го купят втора употреба, а когато усъвършенстват своите умения закупуват оборудване, което е за напреднали. Всъщност колкото е по-лек материалът, от който са изработени бордът, мачтата, бумът или гикът, толкова и цената им е по-висока.

След няколкодневното обучение на 26 август се проведе и състезание по управление и придвижване със сърф. Бяха съставени няколко групи, като при зрително затруднените имаше две - хора без зрение и такива с остатъчно. Състезанието протече много добре за мен, тъй като нито веднъж не наруших баланса до степен да падна във водата и в крайна сметка финиширах втори след представителя на Германия, който за поредна година участваше в тази инициатива и резонно стана шампион.

Състезанието протича в екип с инструктора, който с помощта на вербални знаци подкрепя сърфиста. Не може да се мине без тази подкрепа, защото, най-малкото, човек с нулево зрение няма представа кога трябва да завие в дадена посока. Маршрутът на състезанието беше точно определен и трябваше всеки един участник да го следва, ако искаше да се бори за добро класиране. След състезанието имах възможност да карам двуместен каяк. На задната седалка беше моят инструктор, който ме навигираше. Каякът можеше да се придвижва посредством весла, но така също беше снабден с педали, които много наподобяваха тези на водното колело.

Церемонията по награждаването се проведе на открито и беше твърде помпозна и зрелищна. Всички, които бяха заели призови места в своите групи се изкачиха на почетния подиум, където бяха наградени с медали. След церемонията отидохме в сърфбара, впрочем както се случваше всяка вечер, и си устройохме чудесно прощално парти с много бира и танци.

На 27-и август участниците поеха към родните си места. Организаторите отново проявиха отлична прецизност и оказаха съдействие при изпращането на сърфистите, така както го бяха сторили и при посрещането.

За първи път участвам на нещо, което е толкова различно от познатите ми спортни дейности, които се практикуват от хората с увреждания. Преживяното е по-скоро неописуемо, само който го е изпитал, може да разбере напълно емоцията от това невероятно събитие. Настоящият материал е един блед опит да се представи една може би екзотична за хората с увреждания дейност, но нейната дълговременна устойчивост е доказателство, че тя освен минало има и своето бъдеще.

Д-р Иван ЯНЕВ